

Lucy Parsons

**Principiile
anarhismului**

Pagini Libere este o editură anarhistă.

Suntem un colectiv descentralizat, autonom și organizat non-ierarhic. Scopul nostru este acela de a oferi publicații (cărți, broșuri, fanzine etc.) în limba română și, uneori, în alte limbi, în ideea de a populariza și inspira viziuni și practici alternative la sistemul actual, capitalist și autoritar.

Tradiția libertară a fost întotdeauna una în care pamfletele, tipăriturile clandestine și materialele tipărite rapid și pe ascuns au circulat liber, neîngrădit. Continuând această tradiție, materialele publicate de către Editura Pagini Libere pot fi folosite, adaptate sau modificate de către oricine dorește acest lucru, însă nu cu un scop comercial. Cerem, pe cât posibil, persoanelor care folosesc materialele publicate de noi sau părți din acestea să specifice, într-o formă neîntruzivă, sursa de unde au preluat materialele respective.

pagini-libere.ro

facebook.com/editurapaginilibere

instagram.com/paginilibere

editurapaginilibere@protonmail.com

Colectivul Pagini Libere este conștient de impactul ecologic al cărților în format fizic, așa că îți reamintim:

Împarte

Cu cei dragi, din familie sau comunitate, cărțile tale.

Donează

Cărțile de care crezi că nu mai ai nevoie.

Nu arunca

O carte, oricât de deteriorată, nu se aruncă niciodată.

Repară

Fă-ți timp pentru a repara o carte și dă-i șansa ca ea să lumineze mintea altor oameni.

Nu cumpăra ce nu ai nevoie

Nu cumpăra cărți doar de decor.

Cumpără numai ceea ce te interesează cu adevărat.

BROȘURI:

I. În română

1. *A. Răvășel* – Mircea Rosetti
2. *Adrian Tătăran* – Panait Mușoiu
3. Anarhie relațională, nu libertarianism! Mic ghid de re-imaginat relațiile noastre de zi cu zi
4. Anarhismul și vechea mișcare socialistă
5. *Andie Nordgren* – Anarhia relațională (introducere de *hopancarusel*)
6. Anuarul Anarhivei 2020
7. *bell hooks* – Să înțelegem patriarhatul
8. *Carolina Vozian* – Carte, cocon, cochilie, cameră, chirie
9. *Colin Ward* – Anarhismul ca teorie a organizării
10. *CrimethInc* – Vot vs. Acțiune Directă
11. *Cristian-Dan Grecu* – Cșipike – piticul comunist
12. *David Graeber* – Ești un anarhist? Răspunsul te-ar putea surprinde!
13. *David Graeber* – Noii anarhiști
14. *David Graeber* – Speranța în comun
15. *Dennis Fox* – Anarhism și psihologie
16. *Necunoscut* – Slogane din mai 68
17. *Emma Goldman* – Căsătorie și iubire
18. *Emma Goldman* – Gelozia: cauze și posibile remedii
19. *Emma Goldman* – Nu există Comunism în URSS
20. *Errico Malatesta* – Anarhia
21. *Giorgio Agamben* – De la un stat al controlului către un praxis al puterii destituate
22. *Institutul pentru Studii Anarhiste* – Genul
23. *Ionuț-Valentin Cucu* – Kurzii, între naționalism identitar și federalism libertar
24. *Lucy Parsons* – Principiile anarhiei
25. *Martin Veitb* – Neobosit! Iuliu Neagu-Negulescu
26. *M.E.K.A.N.* – Demoni Dansatori: cugetări provizorii asupra mișcării free party siciliene
27. *Mikhail Bakunin* – Catchism revoluționar
28. *Murray Bookchin* – Municipalismul libertar
29. *Philip Richlin* – 10 reguli pentru o societate non-violentă
30. *Piotr Kropotkin* – Ordinea
31. *Robert Graham* – Ideea generală a Revoluției la Proudhon
32. Suprarealism și anarhism
33. *Veda Popovici* – Poliția Ucide! Practici și principii pentru o solidaritate feministă anti-represiune
34. *Vlad Brătuleanu* – Anarhismul în România

II. În maghiară

35. A Combahee River Collective Nyilatkozata
36. *Audre Lorde* – A düh használatáról: a rasszizmusra válaszoló nők
37. *Audre Lorde* – Életkor, rassz, osztály és nem: Nők újradefiniálják a különbséget
38. *bell hooks* – Feminista politika
39. *bell hooks* – Megérteni a patriarhátust

40. *Carmen Gheorghe* – Fejünkbe húzzuk a szoknyáinkat a roma feminizmusért
41. *Carolina Vozian* – Könyv, kégli, kéreg, kuckó, kvártély
42. *David Graeber* – *Te anarchista vagy? A válasz meglephet!*
43. *Georgiana Aldessa Lincan* – A fehér privilégium felhasználása a társadalmi igazságosságért folytatott harcban
44. *Kimberlé Crenshaw* – Az interszekcionalitás sürgőssége
45. *Vincze Enikő* – Küzdelmek a társadalmi reprodukció terén világvárvány idején: Lakhatási igazságosság Romániában
46. *Giorgio Agamben* – Az ellenőrző államtól a destituáló hatalom praxisáig
47. Határonkon átvélő feminista manifesztum
48. *Murray Bookchin* – Libertárius municipalizmus
49. *Oana Dorobanțiu* – Szövetségesség és performativitás: mit jelent szövetségessnek lenni?
50. *The Ongoing Collective* – Anarchafeminista Manifesztum 1.0

III. În engleză

51. *Cosmin Koszor-Codrea* – Science popularization and Romanian anarchism in the nineteenth century
52. *Cristian-Dan Grecu* – Cșipike – the Communist Pipsqueak
53. *M.E.K.A.N.* – Ecstasy in the time of cholera
54. *Vlad Brătuleanu* – A Brief History of Anarchism in Romania
55. Essential Strike Manifesto for the 8th of March / A nélkülözhetetlen sztrájk március 8-i manifesztuma / Manifestul grevei esențiale de 8 martie

IV. Alte limbi

56. *M.E.K.A.N.* – Ekstase in Zeiten der Cholera
57. *Veda Popovici* – La Police assassine ! Pratiques et principes pour une solidarité féministe contre la répression.

CĂRȚI:

I. În română

1. Nicolas Trifon: un parcurs libertar internaționalist – interviuri
2. *Iuliu Neagu-Negulescu* – Arimania
3. *Mikhail Bakunin* – Dumnezeu și Statul

* * * * *

Următoarele sunt definiții care vor apărea în toate dicționarele generale:

Anarhism

Filosofia unei noi ordini sociale, fondată pe libertate nerestricționată de legi făcute de om, de teoria că toate formele de guvern se bazează pe violență—iar prin urmare sunt greșite și dăunătoare, dar și inutile.

Anarhie

Absența unui guvern; neîncredere și dispreț față de intervenția și autoritatea care au la bază coerciția și forța; o condiție a unei societăți care este reglementată de acord voluntare, nu de guvern.

Anarhist

Cel care crede în Anarhism; cel care se opune tuturor formelor de guvernare coercitivă și autoritate invazivă. 2. Cel care susține Anarhia sau lipsa unui guvern ca ideal al libertății politice și armoniei sociale.

Tovarăși și prieteni, nu cred că-mi pot începe cuvântarea mai bine decât prin a vă povesti despre experiența mea de lungă durată cu mișcarea reformistă.

Am devenit interesată de „chestiunea muncii”, așa cum e cunoscută, în timpul grevelor feroviare din 1877. Pe atunci gândeam la fel cum gândesc multe mii de oameni serioși și sinceri, că puterea agregată care operează în societatea umană, cunoscută drept guvern, poate fi folosită de către oprimați ca un instrument pentru a-și putea ameliora suferințele. Însă studiind îndeaproape originea, istoria și tendința guvernelor, sunt convinsă acum că aceasta a fost o greșeală.

Am ajuns să înțeleg cum guvernele organizate își folosesc puterea concentrată pentru a întârzia progresul prin mijloace mereu pregătite să înăbușe vocea nemulțumiților, atunci când protestează viguros împotriva mașinațiilor celor câțiva uneltitori, care întotdeauna au condus, vor conduce și trebuie să conducă în consiliile națiunilor, unde regula majorității este recunoscută ca fiind singurul mod de a organiza afacerile poporului.

Am ajuns să înțeleg că o astfel de putere concentrată poate fi întotdeauna folosită în interesul celor puțini și în detrimentul celor mulți. Ultima analiză a guvernului ne arată că a dus această putere la nivel de știință. Guvernele nicidecum nu conduc, ele urmează progresul. Atunci când închisoarea, rugul sau eșafodul nu mai pot cenzura vocea minorității protestatatoare, progresul se mișcă o treaptă, dar până atunci deloc.

Voi argumenta acest punct într-un alt fel: am învățat, prin studiu atent, că nu contează ce fel de promisiuni de echitate face un partid politic aflat în opoziție pentru a-și asigura încrederea oamenilor, ci că odată puși în controlul societății, nu sunt decât niște oameni care au toate atributele umane ale politici-anului. Printre acestea sunt: în primul rând, să rămână la putere indiferent de riscuri; dacă nu el personal, atunci măcar cineva cu viziuni similare, deoarece administrația trebuie controlată. În al doilea rând, pentru a rămâne la putere, este necesar să construiască o mașinărie puternică; una suficient de puternică să poată zdrobi toată opoziția și să amuțească toate vocile nemulțumite, altfel mașinăria de partid ar putea fi distrusă, iar partidul să piardă controlul.

Atunci când am ajuns să-mi dau seama de greșelile, eșecurile, deficiențele, aspirațiile și ambițiile oamenilor failibili, am concluzionat că nu ar fi nici cea mai bună, nici cea mai sigură politică pentru societate să-și încredințeze administrarea tuturor afacerilor sale, cu multiplele sale variații și ramificații, în mâinile unor oameni finiți, și să fie administrate de către partidul care ajunge la putere, fiind partidul majoritar. Nici atunci și nici acum nu înseamnă nimic pentru mine promisiunile partidului aflat în opoziție; nu reușește să-mi înlăture fricile față de partid care, odată ce se află adânc înrădăcinat la putere, ar putea zdrobi opoziția și amuți vocea minorității, împiedicând astfel progresul.

Mă îngrozește ideea că un partid politic ar putea să aibă control asupra tuturor aspectelor din viețile noastre. Gândiți-vă la asta pentru un moment, că partidul aflat la putere ar avea autoritatea să dicteze ce cărți pot fi folosite în școlile și universitățile noastre, că oficialii guvernamentali ar edita, tipări și disemina literatura, istoriile, revistele și presa, ca să nu mai vorbesc despre miile de activități ale vieții pe care le au oamenii dintr-o societate civilizată.

Din punctul meu de vedere, lupta pentru libertate este mult prea importantă, iar pușinii pași pe care i-am făcut, au fost făcuți printr-un sacrificiu mult prea mare pentru ca marea masă a oamenilor din secolul al XX-lea să consimtă să predea administrarea activităților lor sociale și industriale unui partid politic. Pentru cei care cunosc cât de cât istoria, știu că oamenii vor abuza de

închisori, tribunale, armate, arme și depozite de arme încât să facă sfinți din noi toți, dacă acestea ar fi cu adevărat cele ce previn crimele; dar noi știm că ele nu le previn, că răutatea și depravarea există în ciuda lor, nu, chiar cresc pe măsură ce lupta dintre clase devine tot mai aprigă, bogăția mai mare și mai puternică și sărăcia tot mai pustiitoare și disperată.

Claselor guvernante, anarhiștii le spun: „Domnilor, noi nu cerem privilegiu, noi nu propunem restricții, dar nici nu le vom permite. Noi nu venim cu noi lanțuri, noi căutăm ruperea lor. Nu cerem sancțiuni legale, căci cooperarea cere numai teren liber și niciun favor, dar nici nu vom permite vreo interferență.” Aceștia afirmă că în libertatea claselor sociale sălășluiește libertatea stării sociale, că în libertatea de a posedea și folosi pământul stă fericirea socială și progresul, dar și moartea rentei. Mai mult, afirmă că ordinea poate exista doar acolo unde libertatea triumfă și că progresul duce la ordine și niciodată ordinea la progres. În sfârșit, afirmă că această emancipare va instaura libertatea, egalitatea și fraternitatea. Că sistemul industrial existent și-a depășit utilitatea, dacă a avut una vreodată, este, cred eu, admis de către toți cei care s-au gândit serios la această fază a stării noastre sociale.

Manifestările de nemulțumire care se întrezăresc din toate părțile ne arată că societatea este condusă pe principii greșite și că ceva trebuie făcut cât mai curând sau clasa salarială va cădea într-o sclavie mai rea decât iobăgia feudală. Clasei salariale îi spun: Gândiți clar și acționați imediat, sau sunteți pierduți. Faceți grevă nu pentru câțiva cenți în plus pe oră, deoarece prețul vieții va crește și mai repede, ci faceți grevă pentru tot ceea ce câștigați, și să nu vă mulțumiți cu mai puțin.

ce, precum ne este acuma când o facem pentru mâncarea întinsă pe o masă îmbelșugată.

„Doar toate acestea”, îndeamnă contestatarul, „este ceva foarte frumos dintr-un viitor îndepărtat, când vom deveni îngeri. Nu este momentul să abolim guvernele și legile; oamenii nu sunt pregătiți pentru acest lucru.”

O astfel de întrebare trebuie pusă. Citind istoria, am văzut că oriunde o restricție învechită a fost îndepărtată, oamenii nu au abuzat de noile lor libertăți. O dată s-a considerat ca fiind necesar ca omul să fie constrâns pentru a-i se salva sufletul cu ajutorul eșafodului guvernamental sau cu torturile și rugurile bisericii. Până la fondarea republicii americane se considera a fi absolut esențial ca guvernul să ajute eforturile bisericii în forțarea oamenilor să participe la slujbele de mântuire; și totuși s-a descoperit că standardele morale ale maselor au crescut de când au fost lăsate să se roage liber, precum doresc, sau deloc, dacă preferă asta. Se credea că sclavii înrobiți nu vor lucra dacă supraviețuitorul și biciul ar fi îndepărtate; acuma sunt o sursă mult mai mare de profit încât foștii deținători de sclavi nu s-ar întoarce la vechiul sistem chiar de ar putea.

Atât de mulți scriitori abili au arătat că instituțiile injuste care cauzează suferință maselor își au rădăcinile în guverne, și că își datorează întreaga existență puterii care derivă de la guvern, încât credem că de ar dispărea dintr-o singură mișcare toate legile, titlurile de proprietate, tribunalele și fiecare polițist sau soldat, ne-ar fi mult mai bine decât acum. Lucrurile reale și materiale de care are nevoie omul ar continua să existe; puterea și aptitudinile i-ar rămâne și înclinațiile sale sociale instinctive și-ar păstra forța, iar resursele vieții ar fi oferite gratuit tuturor oamenilor, încât nu ar mai avea nevoie de nicio forță decât de cea a societății și de opinia semenilor care să-i țină drepti și morali.

Eliberat de sub sistemele care l-au nenorocit înainte, nu va fi dispus să se nenorocească mai mult în lipsa lor. Ideea că cele care-l fac pe om ceea ce este sunt condițiile și nu legile și pedepsele făcute să-l îndrume, este una mult mai complexă decât lasă să se înțeleagă simpla observație. Avem suficiente legi,

putere atunci când ajung să o dețină. Din acest motiv, dar și din multe altele, eu, după un studiu atent, nu sentimental, am trecut de la a fi o socialistă activă politic, sinceră și zeloasă, la tendința ne-partinică¹ a socialismului — anarhismul — deoarece în această filozofie cred că pot găsi condițiile propice dezvoltării depline a indivizilor în societate, condiții ce nu poate exista sub restricțiile guvernului.

Filosofia anarhismului este inclusă în cuvântul „Libertate”, și totuși este destul de cuprinzătoare ca să includă toate celelalte elemente care sunt favorabile progresului. Anarhismul nu pune nicio barieră, de orice fel, progresului, gândirii sau investigației umane; nimic nu este considerat a fi atât de adevărat sau sigur încât viitoare descoperiri să nu le poată dovedi falsitatea; drept urmare, are numai un singur motto infailibil și de neschimbat, „Libertate”: libertatea de a descoperi orice adevăr, libertatea de a te dezvolta, de a trăi natural și în deplinătate. Alte școli de gândire sunt compuse din idei cristalizate — principii care sunt bătute în cuie printre scândurile unor lungi platforme politice, și considerate prea sacre ca să fie perturbate de către investigații atente. Alte „probleme” au mereu o limită, o barieră imaginară dincolo de care mintea aflată în căutare nu îndrăznește să pătrundă, ca nu cumva o idee favorită să se dovedească a fi un mit. Dar anarhismul este însoțitorul științei — maestrul de ceremonii al tuturor formelor de adevăr. Acesta ar elimina toate barierele dintre ființa umană și dezvoltarea naturală. Pornind de la resursele naturale ale Pământului, până la toate restricțiile artificiale, astfel încât corpul să poată fi hrănit, iar de la adevărul universal, toate prejudecățile și superstițiile ce îngădesc să dispară, astfel încât mintea să se poată dezvolta simetic.

Anarhiștii știu că o perioadă lungă de educare trebuie să preceadă orice schimbare fundamentală în societate, prin urmare, aceștia nu cred în cerșitul

1. În textul original autoarea vorbește despre tendința „non-politică” (non-political) a socialismului, însă noi am optat pentru folosirea termenului „ne-partinică” tocmai pentru că aceasta nu consideră anarhismul a fi non-politic, împotriva organizării politice, ci împotriva politicii înfăptuite prin partide ierarhizate (n.n.).

după voturi, nici în campanii politice, ci mai degrabă în dezvoltarea indivizilor ce gândesc singuri.

Nu ne uităm la guvern pentru asistență, deoarece știm că forța (legalizată) invadează libertatea personală a omului, confiscă elementele naturale și intervine între acesta și legile naturale; plecând de la acest exercițiu de forță, guvernele sunt responsabile de aproape toată mizeria, sărăcia, crimele și confuzia existente în societate.

Din ce vedem noi, există bariere reale și fizice care blochează calea. Acestea trebuie îndepărtate. Dacă le-am putea face să dispară sperând, votând sau rugându-ne, atunci ne-am mulțumi să ne rugăm, să așteptăm și să votăm. Dar ele sunt ca niște stânci masive ce stau între noi și tărâmul libertății, în timp ce prăpastia întunecată a unui trecut de lupte aprige se mărește în urma noastră. Chiar de vor ajunge să se sfărâme sub propria lor greutate și din cauza vremii, să stăm liniștiți sub ele până când se va întâmpla acest lucru ar însemna să ajungem îngropați sub dărâmătură. Ceva se poate face într-un asemenea caz — rocile trebuie îndepărtate. Să rămânem pasivi în timp ce sclavia ne cuprinde treptat este o crimă. Pentru moment trebuie să uităm că suntem anarhiști — când munca va fi îndeplinită putem uita că am fost revoluționari —, din moment ce mulți anarhiști cred că schimbarea poate veni numai printr-o revoluție, deoarece clasa posesoare nu va permite ca o schimbare pașnică să se înfăptuiască; totuși suntem dispuși să lucrăm pentru pace cu orice preț, numai nu cu prețul libertății.

Și ce e cu acel orizont strălucitor despre care cei care-i muncesc pe săraci spun că este un vis? Nu este un vis, ci este realitatea golită de distorsiuni mentale, materializată în tronuri și eșafoduri, mitre și arme. Este natura acționând prin propriile sale legi interioare, precum și prin toate celelalte mecanisme ale sale. Este o reîntoarcere la principiile primordiale, deoarece oare nu erau pământul, apa și lumina toate libere înainte ca guvernele să ia formă? În această stare liberă vom putea uita iar să ne gândim la aceste lucruri ca fiind „proprietate”. Este real, căci noi, ca rasă, evoluăm spre ea. Ideea de mai multă

puterea obținută prin bogăția acumulată prin metode întotdeauna injuste, se combină pentru a face din conceperea unei munci libere și voluntare aproape una imposibilă.

Și totuși, acest principiu este exemplificat chiar și în zilele noastre. Într-o familie înstărită fiecare persoană are anume îndatoriri, care sunt întreprinse cu voioșie și nu sunt măsurate și plătite conform unui standard predeterminat; atunci când membrii reuniți se așează la masa îmbelșugată, cei puternici nu se încaieră să apuce cel mai mult, în timp ce cei mai slabi se mulțumesc cu nimic sau strâng cu lăcomie atâta mâncare în jurul lor încât nu o pot consuma. Fiecare își așteaptă, politico și cu răbdare, rândul să fie servit și lasă ceea ce nu dorește; fiecare este sigur că atunci când îi va fi foame din nou îi va fi asigurată suficientă mâncare. Principiul poate fi extins să includă întreaga societate, atunci când oamenii sunt îndeajuns de civilizați să o dorească.

Din nou, imposibilitatea de a oferi fiecăruia o parte exactă pentru cantitatea de muncă depusă va face comunismul o necesitate mai devreme sau mai târziu. Pământul și tot ceea ce conține acesta, fără de care munca nu poate exista, nu aparține cuiva, ci tuturor deopotrivă. Invențiile și descoperirile trecutului sunt cele mai comune avuții ale generațiilor viitoare, iar când un om taie copacul pe care natura l-a oferit liber, îl transformă într-un obiect folositor sau o mașinărie perfecționată și lăsată moștenire de generațiile trecute, cine poate determina ce proporție îi aparține numai și numai lui? Omului primitiv i-ar lua o săptămână de trudă să creeze o asemănare grosolană a obiectului folosindu-se de unelte primitive, pe când muncitorului modern i-ar lua o oră. Obiectul finalizat este de o valoare mai mare decât cea grosolană făurit acum mult timp, și totuși omul primitiv a trudit mai mult și greu.

Cine poate determina cu exactitate ce se cuvine fiecăruia? Trebuie să vină o vreme când vom înceta să mai încercăm să facem acest lucru. Pământul este într-atât de bogat, atât de generos; mintea omului așa de activă și mâinile neobosite, încât bogăția va răsări precum magia, gata să fie folosită de locuitorii pământului. Ne vom rușina atât de mult să ne certăm pe cine posedă

ar vrea; este la fel de natural pentru el să se dezvolte, să crească și să-și folosească puterile din lăuntru, atunci când nu este reprimat, precum îi este trandafirului să înflorească în lumina soarelui și să-și arunce mireasma prin briza trecătoare.

Cele mai mărețe munci ale trecutului nu au fost făcute de dragul banilor. Cine poate măsura valoarea unui Shakespear, Angelo sau Beethoven în dolari și cenți? Agassiz spunea, „nu avea timp să facă bani”, existau obiecte mai înalte și mai bune în viață decât banii. Și așa vor sta lucrurile atunci când umanitatea va fi în sfârșit eliberată de persistenta frică de foamete, dorință și sclavie; va fi tot mai puțin interesată de acumularea și deținerea de mari bogății. Asemenea posesii nu vor fi decât niște poveri și probleme. Atunci când două, trei sau patru ore pe zi de muncă ușoară și sănătoasă vor produce tot confortul și luxul pe care-l poate folosi cineva, și când șansa de a munci nu va fi niciodată negată, oamenii vor deveni indiferenți față de cine deține bogăția de care ei nu au nevoie.

Bogăția nu va mai avea valoare, și se va ajunge astfel încât bărbații și femeile nu o vor mai accepta drept plată, sau să fie mituiți cu aceasta ca să facă ceea ce nu ar face în mod voit și natural. Un stimulent mai mare trebuie și va înlocui lăcomia pentru aur. Aspirația involuntară, înnăscută în om, de a-și atinge potențialul maxim, de a fi iubit și apreciat de semenii săi, „să facă lumea mai bună prin a fi trăit în ea”, îl va îndemna înspre a face fapte mai nobile ca oricând, decât o va face vreodată stimulentul sordid și egoist al câștigului material.

Dacă în actuala luptă haotică și rușinoasă pentru existență, când societatea organizată răsplătește lăcomia, cruzimea și înșelăciunea, pot fi găsiți oameni detașați, care sunt aproape singuri în determinarea lor de a muncii pentru bine mai degrabă decât pentru aur, care suportă nevoile și persecuțiile în loc să-și abandoneze principiile, care vor păși curajoși pe eșafod pentru binele pe care-l pot aduce omenirii, atunci la ce ne putem aștepta de la oameni când vor fi eliberați de nevoia nimicitoare de a-și vinde o mare parte din suflet pentru pâine? Condițiile teribile în care este efectuată munca, alternativa îngrozitoare ce-i așteaptă pe cei ce nu-și bat joc de talent și morală în serviciul avuției; iar

libertate și mai puține restricții, și a unei încrederi totale că natura poate oferi aceste lucruri, ocupă toată gândirea modernă.

Din evul întunecat — nu cu mult timp în urmă — atunci când se credea că sufletul omului era în totalitate depravat și că fiecare impuls uman era rău; când fiecare acțiune, fiecare gând și fiecare emoție erau controlate și mărginite; când corpul uman, îmbolnăvit, era stors de sânge, dozat, sufocat și ținut cât mai departe de remediile naturii; când mintea era confiscată și distorsionată înainte de a avea timp să dezvolte un gând natural — din acei ani până în zilele noastre, progresul acestei idei a fost rapid și constant. Devine din ce în ce mai clar că suntem „guvernați mai bine atunci când suntem guvernați mai puțin”.

Încă nesatisfăcut, omul curios caută detalii, căi și mijloace, de ce-uri și motive. Cum vom continua ca ființe umane — mâncând și dormind, muncind și iubind, schimbând și tratând — fără guvern? Am ajuns să fim atât de obișnuiți cu „autoritatea organizată” din fiecare segment al vieții, încât nu putem concepe, în mod normal, ca nici cele mai mici treburi să fie întreprinse fără interferența și „protecția” ei. Dar anarhismul nu este obligat să schițeze un plan exact de organizare a unei societăți libere. Pentru a face asta cu oricare logică a autorității, ar însemna să plasăm o altă barieră în calea generațiilor ce vor veni. Cel mai bun gând de astăzi ar putea deveni ciudățenia fără de sens de mâine, și a o cristaliza într-un crez înseamnă a o transforma în ceva greu de urnit.

Judecăm din experiență că omul este un animal gregar și că se asociază în mod instinctiv cu semenii săi — cooperează, se unește în grupuri și lucrează pentru a-și îmbunătăți situația împreună cu alți oameni. Acest lucru ar duce la formarea de comunități cooperative, iar sindicatele de astăzi sunt modele embrionice ale acestora. Fiecare ramură a industriei va avea, fără doar și poate, propria ei organizare, regulamente, conducători, etc.; va stabili metode de comunicare directă cu fiecare membru din lume aparținând acelei ramuri industriale, și va stabili relații echitabile cu toate celelalte ramuri. Cu siguranță ar exista adunări industriale la care ar participa delegați, unde s-ar negocia afacerile necesare, iar din momentul în care adunarea s-ar încheia, delegații și-ar

pierde acest rol, redevenind simpli membri ai unui grup. A rămâne membrii permanenți ai unei adunări ar însemna să se formeze relații de putere de care cu siguranță s-ar abuza mai devreme sau mai târziu.

Nicio putere centrală, precum o adunare constituită din oameni care nu știu nimic despre meseria celor pe care-i reprezintă, despre interesele, drepturile și obligațiile lor, nu va conduce diversele organizații sau grupuri; nici nu vor angaja jandarmi, polițiști, tribunale sau temnicheri care să impună concluziile la care au ajuns în timpul discuțiilor. Membrii grupurilor ar putea profita, de vor dori, de pe urma cunoștințelor acumulate în urma schimbului mutual de idei din timpul convențiilor, dar nu vor fi obligați să facă asta de nicio forță externă.

Drepturile legitime, privilegiile, cartelurile, titlurile de proprietate, sprijinite de toate sistemele ale guvernului — simbolurile vizibile ale puterii — precum închisorile, eșafodul și armatele, nu vor mai exista. Nu vor exista privilegiile de cumpărat sau vândut, iar tranzacția ținută sacră sub pedeapsa violenței. Fiecare om va fi pe picior de egalitate cu frații și surorile sale în cursa vieții, iar lanțurile sclaviei economice sau piedicile superstițiilor nu vor mai avantaja pe unii în detrimentul altora.

Proprietatea își va pierde anumite atribute, care momentan o sanctifică. Stăpânirea ei absolută — „dreptul de a o folosi sau abuza” — va fi abolită, iar posesia, uzul, va fi singura titulatură. Se va vedea cât de imposibil va fi ca o persoană să „dețină” un milion de acri de pământ, fără un titlu de proprietate menținut de un guvern gata să-l protejeze sub orice formă, chiar și cu prețul a mii de vieți. Nu va putea folosi acel milion de acri de unul singur, nici nu va putea smulge din adâncurile ei posibilele resurse pe care le conține.

Oamenii s-au obișnuit într-atât de mult să vadă autoritatea acționând în orice lucru, încât mulți dintre aceștia cred cu adevărat că s-ar înrăi de nu ar exista bastonul polițistului sau baioneta soldatului. Dar anarhiștii spun: „Scăpați de aceste dovezi ale forței și lăsați omul să simtă influența revigorantă a responsabilității și controlului de sine, apoi vedeți cum vom răspunde la aceste influențe benefice.”

Credința într-un loc plin de suferință aproape că s-a risipit; și în locul rezultatelor teribile prezise, avem un standard mai ridicat și mai adevărat al bărbăției și feminității. Oamenii nu doresc să devină răi atunci când află că pot la fel de bine să nu devină. Oamenii nu sunt conștienți de propriile motive când fac bine. Deși acționează conform naturii lor, în funcție de mediu și condiții, continuă totuși să creadă că sunt ținuți pe calea cea dreaptă de o autoritate externă, restricții date de către biserică sau stat. Deci, contestatarul crede că prin dreptul de a se răzvrăti și retrace, pe care le consideră sacre, se va răzvrăti și retrace mereu, creând astfel mereu confuzie și tumult.

Este foarte probabil că *ar face-o*, din simplul motiv că *poate* să o facă? Oamenii sunt într-o mare măsură creaturi ale obișnuinței, care ajung să iubească asocierile; în condiții rezonabil de bune, vor rămâne acolo de unde încep, dacă doresc asta, și de nu, cine are dreptul natural să-i forțeze în relații dezagreabile? Sub orânduirea prezentă, oamenii se unesc cu asociațiile și rămân membrii buni și dezinteresați pe viață, în care dreptul de a te retrage este întotdeauna recunoscut.

Ceea ce susținem noi anarhiștii este o mai mare oportunitate de dezvoltare a claselor din societate, astfel încât omenirea să poată deține dreptul ca orice individ să poată dezvolta tot ceea ce este mai mareț, bun și nobil în el, nestingherit de vreo autoritate centrală de la care trebuie să aștepte permise semnate, sigilate, aprobate și predate acestuia înainte de a putea să se dedice față de o viață împreună cu semenii săi. De altfel, știm că pe măsură ce devenim tot mai luminați sub această libertate lărgită, vom ajunge să ne pese tot mai puțin de acea distribuție a bogăției, la care, din cauza simțămintelor noastre cultivate de lăcomie, ne pare imposibil să ne gândim fără teamă. Bărbatul și femeia din prezent, cu un intelect mai elevat, nu se gândesc așa de mult la bogățiile ce pot fi dobândite prin eforturile lor, cât la binele pe care-l pot face semenilor lor.

Există un izvor inerent de acțiune sănătoasă în fiecare ființă umană, care nu a fost sugrumată și zdrobită de sărăcia și corvoada de dinaintea nașterii sale, cea care o impulsionează să meargă mai departe. Nu poate fi inactiv, chiar de